

Fylkesmannen i Vestfold
Lise Jebsen
Postboks 2076
3103 TØNSBERG

Deres ref.: 2017/301

Vår ref.: 18/896

Vår dato: 12.04.2018

Saksbehandler: Mari Pleyrn // Forebygging- og
deltakelseskontoret

Avklaring av lovforståelse - opphold under forutsetning av underhold

Det vises til deres henvendelse datert 07.02.18 samt brev fra Arbeids – og velferdsdirektoratet til Bergen kommune datert 15.03.17.

Fylkesmannens henvendelse omhandler ovennevnte brev til Bergen kommune, og at det skal være motstrid mellom innholdet i brevet og omtalen i rundskrivets pkt. 4.18.2.31 i henhold til utlendingsforvaltningens vedtak.

Utgangspunktet der det er knyttet vilkår om underhold for opphold, er at det er referansepersonen som må henvende seg med søknad om økonomisk stønad til NAV. Rundskrivet pkt 4.18.2.31 sier kun noe om hvem som skal søke i de tilfeller der det er en referanseperson som har garantert for underhold etter utlendingsloven. Det må på vanlig måte gjøres en konkret vurdering av hvorvidt bruker fyller betingelsene for økonomisk stønad.

Ved vurdering av stønadsbehovet skal det tas hensyn til utgifter til den som søker. Det skal videre tas hensyn til utgifter til personer som vedkommende har en underholdsplikt/forsørgelsesplikt for etter norsk lov. Ektefeller har gjensidig underholdsplikt etter ekteskapsloven og barneloven regulerer foreldrenes forsørgelsesplikt. Det er ingen konkret forsørgelsesplikt etter utlendingsloven. Dette har UDI bekreftet ovenfor oss.

Lov om sosiale tjenester i NAV er subsidiær. Det kan derfor ikke være slik at NAV er ansvarlig for å sørge for livsoppholdet til familiemedlemmer som referansepersonen ikke har et forsørgeransvar for etter ekteskapsloven eller barneloven. Dette blir følgelig avgjørende for retten til økonomisk stønad og utmålingen av denne.

Slik vi ser det, er brevet til Bergen kommune en utdypning av det som fremkommer av rundskrivet, og at det ikke er motstrid mellom disse to fortolkningene.

NAV // ARBEIDS- OG VELFERDS DIREKTORATET // ARBEIDS- OG TJENESTEAVDELINGEN

Postadresse: Postboks 5 St. Olavs plass // 0130 Oslo

E-post: arbeids.og.velferdsdirektoratet@nav.no

www.nav.no //

For øvrig fremholder Fylkesmannen at det er motstrid mellom det som fremkommer i pkt. 1.2.2.8 (vist til punktet før dette ble revidert 06.02.18) og det som står i Veileder for NAV-kontoret ved vurdering av lovlig opphold for EØS-borgere.

Fylkesmannen viser til passusen om at en søknad om økonomisk stønad kan være en indikasjon på at vilkårene for opphold ikke lenger er tilstede. Dette skal ikke NAV overprøve. Det er utlendingsmyndighetene som har vurdert at vilkårene for oppholdstillatelsen er oppfylt, og det er de som kan vurdere om vilkårene fortsatt er oppfylt. Sett at NAV-kontoret i forbindelse med en behandling av en søknad er i tvil om lovligheten av oppholdet, kan kontoret be om fornyet dokumentasjon. Dette skiller seg fra EØS-borgere med registreringsbevis, ved at disse bevisene ikke kan tilbakekalles og at utlendingsmyndighetene eller lokal politimyndighet ikke gjør noen fornyet vurdering knyttet til oppholdet. Av den grunn har NAV-kontoret fått tillagt et selvstendig ansvar for å få dokumentert og vurdert kriteriet lovlig opphold.

Det er over redegjort for forskjellene mellom de vurderingene NAV-kontoret kan ta når det gjelder tredjelandsborgere og ev EØS-borgere med oppholdstillatelse og de EØS-borgere som oppholder seg her på grunnlag av registreringsordningen. Vi mener det ikke er motstrid mellom det som fremkommer i rundskrivets pkt. 1.2.2.8 og Veileder for NAV-kontoret ved vurdering av lovlig opphold for EØS-borgere.

Med hilsen

Tormod Moland
kontorleder
Forebygging- og deltakelseskontoret

Mari Pleym
rådgiver
Forebygging- og deltakelseskontoret

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen signatur